

पूरीचौकी गाउँपालिका, डोटी

स्थानीय राजपत्र

भाग : २

खण्ड : ७ संख्या : ०६ मिति : २०८१/०४/०९

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी
मुल प्रवाहीकरण रणनीति, २०८०

१. पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानको प्रस्तावनामा बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुसांस्कृतिक तथा भौगोलिक विविधतायुक्त विशेषतालाई आत्मसात गरी विविधता बीचको एकता, सामाजिक सांस्कृतिक ऐक्यबद्धता, सहिष्णुता र सद्भावलाई संरक्षण एवं प्रवर्द्धन गर्दै वर्गीय, जातीय, क्षेत्रीय, भाषिक, धार्मिक, लैङ्गिकविभेद र सबै प्रकारका जातीय छुवाछूतको अन्त्य गरी आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने संकल्प गरेको छ ।

नेपालको संविधानको धारा १८ ले पनि समानता र कानूनको समान संरक्षणको सुनिश्चितता गरेको छ जसमा मौलिक हकको रूपमा महिलकाको हक, दलितको हकलाई समेत स्विकार गरेको छ भने धारा ४२को सामाजिक न्यायको हक अन्तरगत आर्थिक सामाजिक वा शैक्षिक दृष्टिले पछाडी परेका लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक नागरिकलाई सामानुपातिक समावेशीकरणको सिद्धान्तको आधारमा राज्यका निकायमा सहभागिताको हक सुनिश्चित गरेको छ ।

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणालीलाई स्थानीय तहदेखि नै सुदृढीकरण गर्न स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, कार्यान्वयनमा छ । सोही ऐनको दफा २४ ले पालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रका स्थानीय तहको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिगत, विषयक्षेत्रगत, मध्यकालिन तथा दीर्घकालिन योजना बनाई लागू गर्नुपर्ने कुरालाई कानुनी दायित्वको रूपमा व्यवस्था गरेको र सोही दफाको उपदफा (२) मा योजना बनाउँदा लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी अन्तरसम्बन्धित विषयलाई ध्यान दिनुपर्ने उल्लेख गरेको छ ।

तत्कालिन संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले तयार गरेको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण नीति २०६६ ले विभेद रहित, समृद्ध र न्यायपूर्ण समाजको स्थापनाका लागि सबै वर्ग, जातजाति, लिंग तथा क्षेत्रको समान सहभागिता, अग्रसरता र निर्णय प्रक्रियामा सहभागिताको भूमिका सहित सामाजिक समावेशीकरण मार्फत सबैले आत्मसम्मान बोध हुने वातावरण निर्माण गर्न सबै तह, क्षेत्र तथा संरचनाहरूमा मूलप्रवाहीकरणको माध्यमबाट समावेशी शासन पद्धतिलाई संस्थागत गर्ने उद्देश्य लिएको छ । साथै उक्त नीतिले स्थानीय तहसम्म सामाजिक समावेशीकरण नीति कार्यान्वयन सम्बन्धी समितिको व्यवस्था समेत गरेको छ ।

यस सन्दर्भमा पुर्वीचौकी गाउँपालिकाले आफ्ना नीति, कार्यक्रम, संरचना र काम कारवाहीलाई लैङ्गिकमैत्री तथा समावेशी गाउँपालिकाबनाउने परिकल्पना अनुरूप समुदायमा पछाडी पारिएका वा परेका महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, अल्पसंख्यक, सिमान्तकृत, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, एकल महिला र हिंसा पीडितहरूलाई गाउँपालिकावाट गठन तथा सञ्चालन हुने समिति संरचनामा समान सहभागिता, अग्रसरता र निर्णय प्रक्रियामा सहभागिताको भूमिका सहित लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण मार्फत सबैले आत्मसम्मान बोध गर्ने वातावरण निर्माण गर्न र लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

पढतिलाई संस्थागत गर्न आवश्यक देखिएकोले पुर्वीचौकीगाउँपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण मूलप्रवाहीकरण नीति, २०७९ तर्जुमा गरिएको छ ।

२. गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नेपाल सरकारले देशलाई नया संरचनामा परिवर्तन गरिसके पश्चात साविकको सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र हालको सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तरगत डोटी जिल्लामा ९ वटा स्थानीय तहहरू रहेका छन्, त्यी मध्ये पूर्वीचौकी गाउँपालिका सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तरगतको डोटी जिल्लाको सदमुकाम देखि करिब ३० कि.मि. पुर्वी भागमा अवस्थित छ। पूर्वीचौकी गाउँपालिका नेपालको पुरानो संरचना अनुसार साविकका खिरसैन, बगलेक, गैरागाउ, सानागाउ, काडामाण्डौ, गौजरी र पोखरीका गा.वि.स. हरूलाई समायोजन गरी बनेको गाउँपालिका हो । यो गाउँपालिकाको २०७८ को जनगणना अनुसार जम्मा ४०९५ घर संख्या, ५३०५ परिवार संख्या, गरी २१४९४ कुल जनसंख्या रहेको छ । जसमध्ये १२२५६ पुरुषको संख्या रहेको छ भने ८९३८ महिलाको संख्या रहेको छ । भौगोलिक हिसावले पूर्वीचौकी गाउँपालिकाको कूल क्षेत्रफल ११७.६५ वर्ग कि.मी. रहेको छ । कुल ७ वटा वडा रहेको यस गाउँपालिकाको पुर्वमा अछाम जिल्ला, पश्चिममा दिपायल सिलगढी नगरपालिका, उत्तरमा सायल गाउँपालिका, दक्षिणमा सेती नदी र केआइसि गाउँपालिका रहेको छ । यस क्षेत्रमा विभिन्न जातजाती अन्तरगत ब्राह्मण, क्षेत्री/ठकुरी, जनजाती र दलितहरूको बसोवास रहेको छ र यी अधिकांस सबै वर्गका मानिसहरूको मुख्य पेशा कृषि रहेको छ ।

३. विगतका व्यवस्था प्रयास र वर्तमान स्थिति

यस पूर्वीचौकी गाउँपालिकाले विगत ५ वर्षदेखि लै.स.सा.स.को दृष्टिकोणबाट पालिकाले प्राप्त गरेका विभिन्न खाले अनुदानहरू कार्यान्वयन गर्दा लक्षित वर्गहरूलाई पहिलो प्रथमिकतामा राखेर कार्यहरू गर्दै आएको छ । त्यसका साथ साथै गाउँपालिका अन्तरगत रहेका विभिन्न विषयगत शाखाबाट संचालन हुने कार्यक्रमहरू पनि गरिब विपन्न तथा सिमान्तकृत समुदाय उन्मुख रहेका छन् । गाउँपालिका अन्तरगत रहेको महिला बालबालिका शाखाले संघीय र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त शसर्त अनुदानहरू सहित गाउँपालिकाबाट स्वीकृत कार्यक्रम एब विनियोजित बजेटबाट महिलाहरूको उद्यमशिलता तथा क्षमता विकासमा लगानि गरी उनीहरूको आयआर्जनमा सुधार गर्ने गरी विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालनमा ल्याएको छ ।

४. लैससास सम्बन्धमा देखिएको प्रमुख सवाल तथा मुद्दाहरू

४.१ लैससास सम्बन्धमा देखिएको प्रमुख सवाल तथा मुद्दाहरू नक्साकंन

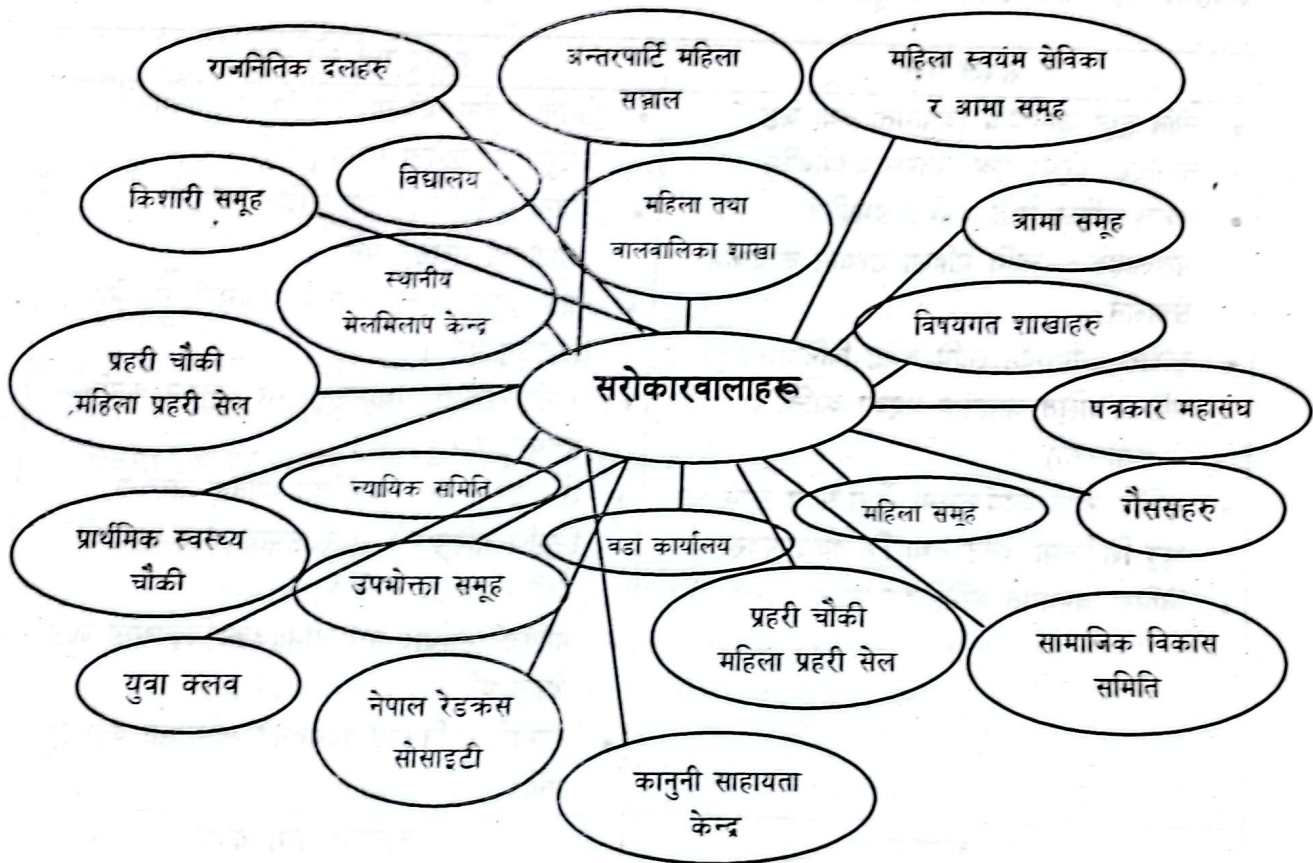
- लैगिक हिंसा र घरेलु हिंसा कम हुन नसक्नु ।
- लक्षित वर्गको सहभागितामा पनि पहुचवालाले मात्र कार्यक्रममा सहभागिता हुनु ।
- विद्यमान कानुनी अवस्थाको बारेमा लक्षित वर्गलाई ज्ञान नहुनु ।
- कानुनमा ब्यवस्था हुंदाहुंदै पनि छाउपडी, बालविवाह, विदेशजाने परिपाटी जस्ता कुरिती समाजमा जरो गाडीरहेकै अवस्था रहनु ।

- बाल विवाह र बहुविवाह ।
- बाल श्रम ।
- लागु पदार्थ सेवन र दुर्व्यसनी ।
- गरिबी अशिक्षा र बेरोजगारी ।
- चेतनाको अभाव ।

४.२पूर्वचौकी गाउपालिकाका लैससासकासवालएबंमुद्दाहरुकोप्राथमिकिकरण

- बलविवाह बहुविवाह बालश्रम (हानिकारक परम्परागत अभ्यास जस्तै छाउपडी लैगिक विभेद) ।
- लैगिक हिंसा र घरेलु हिंसा ।
- योजना तर्जुमा प्रक्रियामा लक्षित वर्गको अर्थपूर्ण सहभागिता नहुनु ।
- सिमान्तकृत वर्ग पूर्ण रुपमा लाभान्वित हुन नसक्नु ।
- समिति एवं संरचनाहरुमा लै.स.सा.स.मैत्री व्यवहार न्युन रहनु ।
- पालिकाको कानुनी व्यवस्था वारे जनप्रतिनिधिहरुलाई ज्ञानको कमी ।

५. लैससास कार्यान्वयनका लागि पूर्वाचौकी गाउँपालिकाका सरोकारवालाहरू

६. लैससास सम्बन्धमा देखिएको प्रमुख समस्या, चुनौती अवसर (SWOT Analysis)

पूर्वीचौकी गाउँपालिकाले लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण क्षेत्रमा सकारात्मक अभ्यासहरू तथा कमजोर पक्षहरू, अवसरहरू चुनौतीहरू पहिचान तथा विश्लेषण गरी सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरूलाई रणनीतिक कार्ययोजनामा समावेश गरिएको छ । त्यसैगरी लै.स.सा.स क्षेत्रमा यस गाउँपालिकाले अवलम्बन गर्न सक्ने अवसरहरूलाई स्थानीयकरण गर्दै चुनौतीहरूको सामना गर्न यस रणनीतिक योजनाले निर्देशित गरेको छ ।

सबल पक्ष	सुधार गर्नु पर्ने पक्ष
<ul style="list-style-type: none"> नीति तथा कार्यविधि (अपागंता तथा जेष्ठ नागरिक परिचय पत्र वितरण कार्यविधि) एकल महिला तथा कोभिड प्रभावित महिलाहरूका लागि महिला उत्थान कार्यक्रम संचालन लक्षित वर्गहरूको लागि बजेट विनियोजन (महिला, दलित, अपागंता भएका व्यक्ति र बालबालिका) वार्षिक नीति कार्यक्रममा लै.स.सा.स सम्बन्धी छुट्टै शिर्षकमा बजेट तथा क्रियाकलापहरू विभिन्न विषयगत समितिहरू गठन 	<ul style="list-style-type: none"> योजना तर्जुमा प्रक्रियाको लागि लक्षितवर्गको अर्थपूर्ण सहभागिता गराउनु पर्ने योजना तर्जुमा समितिमा लक्षित वर्गको सहभागिता गराउनु पर्ने नीति अनुरूप बजेट तथा कार्यक्रमको तालमेल मिलाउनु पर्ने । कार्यपालिकाले प्रार्थमिकता गरे अनुरूप कार्यक्रम संचालन गरिनु पर्ने । लै.स.सा.स संग सम्बन्धित भौतिक संरचना निर्माण गरिनु पर्ने (स्तनपान कक्ष, अपागंता मैत्री शौचालय वाटो) भौतिक पुर्वाधार संगै सामाजिक विकासमा जोड दिइनु पर्ने सामाजिक विकास समितिको सक्रियता बढाउनु पर्ने
अवसर	चुनौती तथा बाधा
<ul style="list-style-type: none"> लै.स.सा.स संग काम गर्ने राष्ट्रिय र अन्तराष्ट्रिय संस्थाहरूको सहयोग । लैंगिक हिंसा राहात कोष स्थापना गर्नका लागि संघीय सरकारको सहयोग आवश्यकताका आधारमा निति, नियम, कानून, कार्यविधि, रणनीति बनाउन सक्ने सम्बैधानिक व्यवस्था विभिन्न संघ संस्थाहरूले लक्षित वर्गका लागि सहयोग पुग्ने कार्यक्रम संचालनमा ल्याउनु 	<ul style="list-style-type: none"> भौतिक विकासको दौजोमा सामाजिक विकास(निति, नियम, कानून, कार्यविधि, रणनीति)कम प्राथमिकता नीतिगत विकासका कामहरू लाभान्वित वर्गको प्राथमिकतामा नपर्नु नव निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूलाई नीति ऐन सम्बन्धी ज्ञानका कमीका कारण नीति कार्यान्वयनमा कठिनाइ । पालिकाको आन्तरिक श्रोत कम हुनुका कारण संघ र प्रदेश सरकारमा आश्रित हुनु ।

७. गाउँपालिकाको लैससास नीति तर्जुमाको आवश्यकता तथा महत्त्व

गाउँपालिका अन्तरगतका लक्षित वर्ग तथा समुदाय (महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गता भएका ब्यक्ति, दलित, जनजाती) तथा, पछाडी पारेका वा बहिष्करणमा परेका समुदायका व्यक्तिहरुको स्थानीयतहको सेवा प्रवाह नीति तथा कार्यक्रमहरुमा अर्थपूर्ण सहभागिता गराउने ।

८. दिर्घकालीन सोच:

“समतामूलक, समावेशी र समृद्ध समाजको निर्माण”

९. लक्ष्य:

लैंगिक तथा सामाजिक उत्तरदायी संस्थागत संरचना, नीति र कार्यप्रणाली मार्फत समृद्ध समाजको निर्माण गर्ने

१०. उद्देश्यहरु :

- पालिकाको निर्माण हुन नीति तथा कानूनहरु लै.स.सा.स.उत्तरदायी बनाउनु ।
- पालिकाका हरेक भौतिक संरचनाहरु लै.स.सा.स. मैत्री बनाउनु ।
- लैससासमैत्री कार्यप्रणाली र लैङ्गिक उत्तरदायि बजेट कार्यान्वयनमा गर्नु ।

११ लैससास नीतिका अपेक्षित उपलब्धिहरु

- पूर्वीचौकी गाउँपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण संस्थागत भएको हुने ।
- रणनीतिको आधारमा गाउँपालिकाले आफ्नो वार्षिक कार्ययोजना लैससास सम्बन्धी बजेट विनियोजन गर्नेछन् ।
- लैससास मूल प्रवाहिकरण सम्बन्धी स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि, कर्मचारी र सरोकारवाला प्रतिनिधिहरु अभिमुखिकरण भएको हुने छन् ।
- लैससास मूलप्रवाहिकरण रणनीति कार्यान्वयनका लागि वार्षिक बजेट विनियोजन भई वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको हुने ।
- स्थानीय सरकारको संस्थागत संरचना, शासन व्यवस्था एवं प्रक्रिया र कार्यक्रमहरुमा महिला तथा पछाडि परेका वर्ग समुदायहरुको सक्रिय तथा अर्थपूर्ण सहभागिता वृद्धि भई लैङ्गिक तथा सामाजिक अन्तर, विभेद र बहिष्करणका अन्त्य भएको हुने ।

१२. गाउँपालिकाको लैससास रणनीतिमा ब्यवस्था गरिएको प्रमुख नीति रणनितितथा कार्यनीति:

विषय क्षेत्र	उद्देश्य	नीति	रणनीति	कार्यनीति
नीति, कानून, योजना	<ul style="list-style-type: none"> पालिकाको निर्माण हुन नीति तथा कानूनहरू लै.स.सा.स.उत्तरदायी बनाउनु । 	<ul style="list-style-type: none"> लै.स.सा.स.लाई संस्थागत गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> विद्यमान नीतिहरूको पुनरावलोकन आवश्यकता अनुसार थप नीति निर्माण र संशोधन 	<ul style="list-style-type: none"> बजेटको व्यवस्थापन समावेशी कार्यदल गठन परिचालन नीति पुनरावलोकन गोठि आयोजना गर्ने नीतिको मस्यौदा तयार गरी कार्यपालिकामा पेशरखनुमोदन
संस्थागत व्यवस्था	<ul style="list-style-type: none"> पालिकाकाका हरेक भौतिक संरचनाहरू लै.स.सा.स. मैत्री बनाउनु । 	<ul style="list-style-type: none"> महिला मैत्री, अपाङ्गता मैत्री भौतिक संरचना निर्माण हुने संगठनात्मक संरचनाहरू लै.स.सा.स.मैत्री हुने 	<ul style="list-style-type: none"> विद्यमान संरचनाहरूको पुनरावलोकन आवश्यकता अनुसार थप संरचना निर्माण लै.स.सा.स.मैत्री संरचना निर्माण सम्बन्धी आचार संहिता 	<ul style="list-style-type: none"> भौतिक परीक्षण गर्ने आवश्यकताका आधारमा निश्चित मापदण्ड पुरा गरी संरचना निर्माण गर्ने प्राविधिकहरू तथा अनुगमन सुपरिवेक्षण समितिलाई लै.स.सा.स. र भवन निर्माण संहिता सम्बन्धी तालिम संचालन गर्ने ।
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	<ul style="list-style-type: none"> लै.स.सा.स. सम्बन्धी पालिकास्तरीय र समुदाय स्तरीय क्षमता विकासको योजना निर्माण गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> पालिकामा क्षमतावान दक्षजनशक्तिको व्यवस्थापन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> विद्यमान समिति तथा शाखाहरूलाई लै.स.सा.स.को आखावाट पुनरावलोकन आवश्यकताअनुसारसमितितथाशाखाहरू मा पुनरावलोकन 	<ul style="list-style-type: none"> विद्यमान समिति तथा विभागहरूलाई लै.स.सा.स. सम्बन्धी लेखाजोखा गर्ने लै.स.सा.स. सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम संचालन गर्ने । विभिन्न उपभोक्ता समितिहरूलाई समावेशी बनाउने र उनीहरूको क्षमता विकास गर्ने ।
सेवा प्रवाह	<ul style="list-style-type: none"> लक्षित वर्गको पहिचान गरी मागमा आधारित नीति तथा कार्यक्रम संचालनमा ल्याउने 	<ul style="list-style-type: none"> पालिका भित्र वा समुदाय स्तरमा विभेद रहित लै.स.सा.स. सेवा प्रवाह गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> महिला मैत्री, अपाङ्गता मैत्री भौतिक संरचना निर्माण हुने संगठनात्मक संरचनाहरू लै.स.सा.स.मैत्री हुने । 	<ul style="list-style-type: none"> विद्यमान संरचनाहरूको पुनरावलोकन आवश्यकता अनुसार थप संरचना निर्माण लै.स.सा.स.मैत्री संरचना निर्माण सम्बन्धी आचार संहिता

सुशासन तथा उत्तरदायित्व	<ul style="list-style-type: none"> • तैससासमैत्री कार्यप्रणाली र तैन्निक उत्तरदायि बनाउने 	<ul style="list-style-type: none"> • समितितथाशाखा एब इकाइहरूलाई तै.स.सा.स.मैत्रीबनाउने 	<ul style="list-style-type: none"> • विद्यमान समिति तथा शाखाहरूमा तै.स.सा.स. सम्बन्धी लेखाजोखा गर्ने • तै.स.सा.स. सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम संचालन गर्ने । • विभिन्न उपभोक्ता समितिहरूलाई समावेशी बनाउने र उनीहरूको क्षमता विकास गर्ने ।
सहकार्य र समबान्य	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय सरकारले निर्माण गर्ने नीति तथा कानुनहरू एक अर्कामा नबाझिने गरी निर्माण गरिने । 	<ul style="list-style-type: none"> • तै.स.सा.स. नीतिमा राखिएका बुदाहरू सम्बोधन हुने 	<ul style="list-style-type: none"> • तै.स.सा.स. नीति कार्यान्वयन गर्दा संघ र प्रदेशका कानुनहरूको पनि पुनरावलोकन गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
अनुगमनरमुल्याकन	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रमतथापरियोजनाबाटसवैलक्षित वर्ग तथासमुदायलेलाभ लिन सहज बनाउने । 	<ul style="list-style-type: none"> • लक्षि वर्गकालागि लक्षित कार्यक्रमहरू प्रभावकारी कार्यान्वयन हुने। 	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रमतथापरियोजनाबाटसवैलक्षित वर्गको प्रत्यक्ष लाभ लिनेव्यवस्था मिलाउने ।
			<ul style="list-style-type: none"> • विद्यमान समिति तथा शाखाहरूमा तै.स.सा.स. सम्बन्धी लेखाजोखा गर्ने • तै.स.सा.स. सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम संचालन गर्ने । • विभिन्न उपभोक्ता समितिहरूलाई समावेशी बनाउने र उनीहरूको क्षमता विकास गर्ने । • तै.स.सा.स. विकासका लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरू बीच कार्यगत संयन्त्र निर्माण गर्ने • तै.स.सा.स. कार्यान्वयनका लागि जनप्रतिनिधिहरूलाई अनुशिक्षण कार्यक्रम आयोजना • लक्षित वर्ग उन्मुख कार्यक्रमहरू उनीहरूको सहभागितामा निर्माण गर्ने । • तै.स.सा.स. मैत्री क्रियाकलापहरू संचालनका क्रममा सरोकारवालाहरूको अवस्यक सुझाव सल्लाहहरू लिने

१३. नीति कार्यान्वयनमा आउने सम्भावित जोखिम न्यनीकरण

क्र.सं.	सम्भावित जोखिम	जोखिम न्युनिकरणका उपायहरू
१	स्थानीय तहले वजेट विनियोजनको सुनिश्चितता नहुन सक्ने	वाह्य श्रोतको खोजी गरी जिम्मेवारी बाडफाइ गर्ने
२	लै.स.सा.स. समितिको कानुनी वैधता	कार्यपालिका वाट निर्णय गरी लै.स.सा.स. समितिलाइ वैधता दिने ।
३	लै.स.सा.स. सिमान्तकृत वर्गको खण्डिकृत तथ्याङ्कको अभिलेखिकरण तथा अद्यावधिक हुन नसक्नु	योजना तर्जुमा तथा अनुगमन पद्धतिलाई तथ्याङ्कमा आधारित बनाउने र पालिकाको प्रोफायलमा सम्बन्धित तथ्याङ्क अद्यावधि गर्ने
४	लैससासको विषय बारेमा समान बुझाईको अभाव हुनु तथा स्थानिय तहको प्राथमिकतामा नपर्नु ।	निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूलाई लै.स.सा.स. नीतिको बारेमा अभिमुखीकरण गरी नीति कार्यान्वयन गर्ने ।

१४. अपेक्षित उपलब्धी:

- लक्षित वर्गलाई गाउँपालिकाको हरेक निति तथा कार्यक्रममा सक्रिय सहभागिता रहेको हुनेछ ।
- पालिकाको वार्षिक वजेट लै.स.सा.स. उन्मुख विनियोजन भएको हुनेछ ।
- लै.स.सा.स. मैत्री कार्यहरू कार्यान्वयनमा सम्पूर्ण लक्षित वर्ग सहभागितालाई गराएको हुनेछ ।
- पूर्वीचौकी पालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण संस्थागत भएको हुनेछ ।
- लैससास मूलप्रवाहिकरण सम्बन्धी जनप्रतिनिधि, कर्मचारी र सरोकारवाला प्रतिनिधिहरू अभिमुखीकरण भएको हुनेछ ।
- स्थानीय सरकारको संस्थागत संरचना, शासन व्यवस्था एवं प्रक्रिया र कार्यक्रमहरूमा महिला तथा पछाडि परेका वर्ग समुदायहरूको सक्रिय तथा अर्थपूर्ण सहभागिता वृद्धि भई लैङ्गिक तथा सामाजिक अन्तर, विभेद र बहिष्करणक अन्त्य भएको हुनेछ ।

१५. गाउँपालिकाको लै.स.सा.स. कार्यान्वयनका लागि कार्ययोजना

लैससास नीति कार्यान्वयन को लागि कार्ययोजना कार्यनीति कृयाकलाप	जिम्मेदार निकाय	सहयोगी निकाय तथा सरोकारवालाहरू	आर्थिक श्रोतको परिचालन	समय सिमा
कार्य स्थलमा हुने यौनजन्य दुर्व्यवहारआचार संहिता(नियन्त्रण) आचार संहिता लागु गर्ने	गाउँपालिका	लै.स.सा.स. सम्बन्धी कार्यरत गैरसरकारी संस्थाहरू र गाउँपालिका भित्रका अन्य कार्यान्वयन निकाय	संघ र प्रदेश सरकारको अनुदान, पालिकाको अपनो श्रोत र गैसस वाट प्राप्त अनुदान	नीति स्विकृत भएको मितले १ महिना भित्र
बालबालिका, जेष्ठ नागरिक र आदि सुशासननीतिको नमुना नीति/अभिमुखीकरण विकास गर्ने/ग्रहण गर्ने	गाउँपालिका	लै.स.सा.स. सम्बन्धी कार्यरत गैरसरकारी संस्थाहरू र गाउँपालिका भित्रका अन्य कार्यान्वयन निकाय	संघ र प्रदेश सरकारको अनुदान, पालिकाको अपनो श्रोत र गैसस वाट प्राप्त अनुदान	नीति स्विकृत भएको मितले ३ महिना भित्र
लक्षित बर्गलाई योजना तथा सहभागिताको महत्व को बारेमा अभिमुखीकरण कार्यक्रमको आयोजना गर्ने	गाउँपालिका	लै.स.सा.स. सम्बन्धी कार्यरत गैरसरकारी संस्थाहरू र गाउँपालिका भित्रका अन्य कार्यान्वयन निकाय	संघ र प्रदेश सरकारको अनुदान, पालिकाको अपनो श्रोत र गैसस वाट प्राप्त अनुदान	नीति स्विकृत भएको मितले ६ महिना भित्र
पालिका स्तरमा बाल स्याहार केन्द्र निर्माण	गाउँपालिका	लै.स.सा.स. सम्बन्धी कार्यरत गैरसरकारी संस्थाहरू र गाउँपालिका भित्रका अन्य कार्यान्वयन निकाय	संघ र प्रदेश सरकारको अनुदान, पालिकाको अपनो श्रोत र गैसस वाट प्राप्त अनुदान	नीति स्विकृत भएको मितले १२ महिना भित्र
गाउँपालिकास्तरमा स्तनपन कक्षको व्यवस्था गर्ने	गाउँपालिका	लै.स.सा.स. सम्बन्धी कार्यरत गैरसरकारी संस्थाहरू र गाउँपालिका भित्रका अन्य कार्यान्वयन निकाय	संघ र प्रदेश सरकारको अनुदान, पालिकाको अपनो श्रोत र गैसस वाट प्राप्त अनुदान	नीति स्विकृत भएको मितले १२ महिना भित्र
स्कूल भवन अस्पताल बनाउंदा महिला, अपाङ्ग मैत्री बनाउने	गाउँपालिका	लै.स.सा.स. सम्बन्धी कार्यरत	संघ र प्रदेश सरकारको अनुदान, पालिकाको अपनो श्रोत र गैसस वाट प्राप्त अनुदान	निरन्तर

सामुहिक सुरक्षित छाउपडी भवनको निर्माण गर्ने	गाउँपालिका	गाउँपालिका संस्थाहरू र गाउँपालिका भित्रका अन्य कार्यान्वयन निकाय	अनुदान, पालिकाको आफ्नो श्रोत र गैससं वाट प्राप्त अनुदान	निरन्तर
लैङ्गिक सम्पर्क व्यक्तिलाई हेरेक योजना तर्जुमा गर्दा अनिवार्य रूपमा निर्णयक भूमिकामा राख्ने	गाउँपालिका	लै.स.सा.स. सम्बन्धी कार्यरत गैरसरकारी संस्थाहरू र गाउँपालिका भित्रका अन्य कार्यान्वयन निकाय	संघ र प्रदेश सरकारको अनुदान, पालिकाको आफ्नो श्रोत र गैससं वाट प्राप्त अनुदान	निरन्तर
सामुहिक खानेपानीको ब्यबस्था को लागि बजेट विनियोजन गर्ने	गाउँपालिका	लै.स.सा.स. सम्बन्धी कार्यरत गैरसरकारी संस्थाहरू र गाउँपालिका भित्रका अन्य कार्यान्वयन निकाय	संघ र प्रदेश सरकारको अनुदान, पालिकाको आफ्नो श्रोत र गैससं वाट प्राप्त अनुदान	प्रत्येक वर्षको योजना तर्जुमा प्रक्रियाको बेला
बिपन्न र दलित बर्गका छोरीहरुलाई पोशाक र कपि कलमकोलागि बजेट विनियोजन गर्ने	गाउँपालिका	लै.स.सा.स. सम्बन्धी कार्यरत गैरसरकारी संस्थाहरू र गाउँपालिका भित्रका अन्य कार्यान्वयन निकाय	संघ र प्रदेश सरकारको अनुदान, पालिकाको आफ्नो श्रोत र गैससं वाट प्राप्त अनुदान	प्रत्येक वर्षको योजना तर्जुमा प्रक्रियाको बेला
स्थानीय श्रोत साधनको पहिचान गरि महिलाहरुलाई उद्यमी उत्पादन गर्ने तालिमको ब्यबस्था गर्ने पुर्बाधारका काम गर्दा महिलालाई प्रथामिकता दिने	गाउँपालिका	लै.स.सा.स. सम्बन्धी कार्यरत गैरसरकारी संस्थाहरू र गाउँपालिका भित्रका अन्य कार्यान्वयन निकाय	संघ र प्रदेश सरकारको अनुदान, पालिकाको आफ्नो श्रोत र गैससं वाट प्राप्त अनुदान	निरन्तर

१६. लैससास कार्यान्वयन समिति

गाउँपालिकास्तरीय लैससास कार्यान्वयन तथा अनुगमन समितिमा तपशिलका व्यक्ति वा संस्थाको प्रतिनिधित्व रहनेछ ।

१) गाउँपालिकाका अध्यक्ष	संयोजक
२) गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष	सदस्य
३) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य
४) सामाजिक शबिकास समिति संयोजक	सदस्य
५) पालिकास्तरीय लक्षित समूह सञ्जालबाट
गाउँपालिका अध्यक्षले तोकेको कम्तीमा एक महिला
अनिवार्य सहित २ जना प्रतिनिधी	सदस्य
६) महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नगरिक शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

आज्ञाले
पितानाथ लुइटेल्
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत